

*В. С. Козак,
к. е. н., асистент кафедри бізнесу та управління персоналом,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7690-2233>
Л. Д. Водянка,
к. е. н., доцент кафедри бізнесу та управління персоналом,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8153-2532>
Н. П. Стахова,
к. е. н., доцент кафедри бізнесу та управління персоналом,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0964-2734>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.8.82

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО МОНІТОРИНГУ ТА ПЛАНУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

*V. Kozak,
PhD in Economics, Assistant, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
L. Vodianka,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Business and Human Resource Management,
Chernivtsi Yuriy Fedkovich National University
N. Stakhova,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Business and Human Resource Management,
Chernivtsi Yuriy Fedkovich National University*

A SYSTEMATIC APPROACH FOR MONITORING AND PLANNING BUSINESS PROFITS IN WARTIME

У статті розглянуто актуальні проблеми моніторингу та планування прибутку підприємницької діяльності в умовах війни, що характеризується високим рівнем нестабільності, ризиків та непередбачуваних змін у зовнішньому середовищі. Встановлено, що традиційні моделі фінансового планування втрачають свою ефективність у кризових умовах, а тому потребують адаптації до нових реалій. Основна увага приділена системному підходу до управління прибутком, який включає аналіз фінансових показників, оцінку ризиків, прогнозування фінансових потоків і розробку стабілізаційних заходів.

Обґрунтовано доцільність використання цифрових інструментів бізнес-аналітики для своєчасного реагування на зміни в економічному середовищі. Описано антикризові принципи планування прибутку, зокрема сценарний підхід, оптимізацію витрат, збереження ліквідності та диверсифікацію діяльності. Запропоновано авторську методику рейтингової оцінки прибутковості окремих товарів і товарних груп на основі рентабельності та обсягів реалізації, що дозволяє здійснювати обґрунтоване фінансове планування і прийняття стратегічних рішень.

Зроблено висновок про необхідність глибокої інтеграції статистичних даних, адаптивного бюджетування та розробки антикризових стратегій як ключових умов забезпечення фінансової стабільності підприємств в умовах війни. Результати дослідження можуть бути використані як теоретичне підґрунтя для розробки нових підходів до управління фінансами в умовах високої турбулентності бізнес-середовища.

The article addresses the pressing issues of profit monitoring and planning in entrepreneurial activity under wartime conditions, which are marked by extremely high levels of uncertainty, economic disruption, elevated risks, and unpredictable fluctuations in both domestic and international markets. These challenges significantly affect business operations, leading to sharp declines in profitability, changes in consumer behavior, supply chain interruptions, and volatile financial conditions. It is established that traditional financial planning models, based on stable macroeconomic assumptions and predictable market behavior, lose their practical effectiveness in such turbulent environments. Therefore, they require considerable transformation and adaptation to new wartime realities.

The core of the study is a systemic approach to profit management that enables enterprises to operate more flexibly and rationally in response to crisis scenarios. This approach involves a comprehensive analysis of financial indicators, real-time risk assessment, forecasting of cash flows, planning for multiple scenarios, and the implementation of stabilization measures tailored to the scale and sectoral characteristics of the business. Special attention is given to the importance of continuous monitoring and the use of modern digital business analytics tools that allow for the detection of critical changes in financial performance and environmental factors in a timely manner.

The article also explores the strategic application of anti-crisis principles of profit planning, such as the scenario-based planning approach, cost and resource optimization, liquidity preservation, operational flexibility, and diversification of business activities and markets. These principles are vital for preserving enterprise solvency and ensuring resilience. Furthermore, an original methodological approach is proposed for rating the profitability of specific products and product groups by combining profitability margins with actual and forecasted sales volumes. This methodology enhances the quality of financial planning and supports data-driven strategic decision-making, especially in prioritizing product lines and allocating limited resources.

In conclusion, the study highlights that ensuring the financial stability of enterprises during wartime requires the deep integration of up-to-date statistical data, adaptive and rolling budgeting mechanisms, and the design of comprehensive anti-crisis strategies that reflect both internal capabilities and external risks. The results of this research can be used as a theoretical and practical foundation for developing innovative tools and models of financial management for businesses operating in environments characterized by high turbulence, instability, and ongoing external threats.

Ключові слова: моніторинг прибутку, фінансове планування, підприємницька діяльність, воєнний стан, економічна стабільність, адаптаційні механізми.

Key words: profit monitoring, financial planning, entrepreneurial activity, martial law, economic stability, adaptation mechanisms.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах війни українські підприємства стикаються з безпрецедентними викликами, що значно ускладнюють фінансове планування та управління прибутком. Воєнні дії призводять до руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів, зменшення платоспроможності попиту, дефіциту робочої сили та нестабільності валютного курсу. Такі фактори значно ускладнюють прогнозування доходів і витрат, що, своєю чергою, впливає на фінансову стійкість підприємств.

Системний підхід до моніторингу та планування прибутку стає необхідною умовою ефективного управління підприємницькою діяльністю в нестабільному середовищі. Традиційні методи фінансового планування, які базуються на стабільних ринкових умовах, втрачають свою ефективність, що потребує розробки нових механізмів адаптації.

З наукової точки зору проблема моніторингу та планування прибутку підприємств у кризових умовах охоплює кілька важливих аспектів: розробка адаптивних моделей фінансового прогнозування, що враховують нестабільність макроекономічних показників, зміну вартості ресурсів та ризики воєнного часу; дослідження ме-

ханізмів гнучкого управління прибутком на основі аналізу поведінки підприємств у кризових умовах, їхньої здатності до швидкої реструктуризації та оптимізації витрат; розвиток методології оцінки фінансової стійкості бізнесу в умовах підвищених ризиків та невизначеності, що дозволить підприємствам своєчасно реагувати на зміни ринку.

З практичного боку ефективне управління прибутком у воєнний час є критично важливим для виживання підприємств, їхньої конкурентоспроможності та відновлення економіки України. До ключових завдань у цій сфері належать: впровадження систем моніторингу фінансових показників, які дозволяють підприємствам оперативно реагувати на зміни в бізнес-середовищі; оптимізація витрат та пошук нових джерел доходу шляхом диверсифікації виробництва, розвитку експортного потенціалу та адаптації бізнес-моделей до умов воєнного часу; розробка стратегій фінансової безпеки, що включають управління ліквідністю, інструментів і залучення зовнішнього фінансування.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика планування та моніторингу прибутку суб'єктів підприємницької діяльності в сучасних умовах, особливо під час війни, набула особливої актуальності в наукових дослідженнях останніх років. У роботі В. В. Бугайчука розглянуто стратегічні аспекти розвитку підприємств в умовах війни. Автор наголошує на необхідності адаптації стратегій планування прибутку до високого рівня ризику та непередбачуваності, з урахуванням релокації, втрати ринків збуту та змін у логістиці. Стратегічне планування пропонується як інструмент подолання нестабільності за рахунок гнучкості та сценарного підходу [1].

І. О. Павлюк зосереджується на управлінні прибутком у складних економічних умовах. Автор зазначає, що ефективне планування прибутку передбачає використання багатофакторного аналізу, прогнозування попиту, варіантного бюджетування та розробки адаптивних фінансових стратегій [3].

Системний підхід до моніторингу, діагностики та контролю в рамках контролінгу розкрито у публікації Р. І. Сташківа та О. В. Петрука. Вчені акцентують увагу на важливості постійного збору, аналізу та інтерпретації ключових фінансових показників, серед яких прибуток займає провідне місце. Вони наголошують, що ефективний моніторинг дозволяє не лише виявляти поточні проблеми, але й формувати підґрунтя для обґрунтованого стратегічного та оперативного планування [4].

У підручнику за ред. В. М. Марченка висвітлюються базові принципи підприємницької діяльності, серед яких особлива увага приділяється плануванню прибутку як основі стабільності бізнесу. У публікації розглядаються інструменти фінансового планування, методи аналізу ефективності господарської діяльності та моделі оцінювання фінансових результатів [2].

Звіт Програми розвитку ООН акцентує увагу на тому, що понад 50% мікро-, малих і середніх підприємств втратили частину доходів або були змушені зупинити

діяльність через бойові дії. Це вказує на критичну необхідність формалізації та посилення моніторингових систем у бізнесі [6].

Звіт Національного банку України містить аналітичні оцінки щодо фінансової стабільності підприємств, що також охоплює аспекти прибутковості, ліквідності та фінансових ризиків. Зокрема, відзначається, що підприємства, які впровадили цифрові інструменти моніторингу та антикризового управління, демонструють вищу адаптивність [7].

Дані Міністерства економіки України щодо релокації підприємств є показовими для розуміння змін у структурі бізнес-середовища. Релоковані підприємства зіштовхуються з потребою у швидкому плануванні прибутку в нових умовах та з урахуванням змін витрат, попиту та податкових режимів [8].

Таким чином, аналіз сучасних джерел свідчить про зростання наукового та практичного інтересу до проблематики планування і моніторингу прибутку. Проте існує потреба у подальшому розвитку інтегрованих підходів, які поєднують стратегічне мислення, сучасні аналітичні інструменти та адаптивні моделі управління в умовах високої турбулентності.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є аналіз особливостей моніторингу та планування прибутку підприємницької діяльності в умовах війни, а також розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансового управління.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

В умовах війни економічна діяльність підприємств зазнає суттєвих змін через руйнування інфраструктури, втрату ринків збуту, проблеми з логістикою та дефіцит фінансових ресурсів. Тому особливо актуальним стає моніторинг і планування прибутку, що дозволяє оцінювати реальний фінансовий стан підприємств та розробляти стратегії виживання й адаптації до нових викликів.

Воєнний стан спричиняє значні економічні потрясіння, які негативно впливають на фінансові результати підприємств. Серед основних чинників, що впливають на прибутковість бізнесу, можна виділити:

— Порушення логістичних ланцюгів — складнощі із постачанням сировини, комплектуючих та готової продукції.

— Зниження платоспроможності попиту — скорочення внутрішнього ринку через втрату доходів населення та зменшення купівельної спроможності.

— Зростання витрат — підвищення витрат на безпеку, страхування ризиків, релокацію виробничих потужностей та оплату праці.

— Обмежений доступ до фінансових ресурсів — ускладнення процесу кредитування, зменшення інвестицій та обмеженість джерел фінансування.

У таких умовах підприємства змушені розробляти нові підходи до фінансового управління, що дозволить мінімізувати негативний вплив війни на їхню діяльність.

Системний підхід до моніторингу прибутку в умовах війни повинен бути комплексним та враховувати динамічні зміни зовнішнього середовища. Основними етапами ефективного моніторингу є:

1. Аналіз фінансових показників — оцінка доходів, витрат, рентабельності, ліквідності, оборотності активів.

2. Оцінка ризиків — виявлення загроз, пов'язаних з ринковою нестабільністю, інфляцією, валютними коливаннями.

3. Прогнозування фінансових потоків — побудова можливих сценаріїв розвитку ситуації та оцінку впливу на прибутковість.

4. Розробка заходів стабілізації — створення стратегії щодо скорочення витрат, оптимізації податкового навантаження та підвищення операційної ефективності.

В умовах війни українські підприємства стикаються з безпрецедентними викликами, що впливають на їхню рентабельність та фінансову стабільність. Застосування системного підходу до моніторингу та планування прибутку є критично важливим для адаптації до динамічного середовища та забезпечення стійкості бізнесу.

З початку повномасштабної збройної агресії в Україні в лютому 2022 року підприємницький сектор зазнав масштабного впливу зовнішніх шоків, що істотно трансформувало фінансово-господарське середовище. За даними Державної служби статистики України, лише у 2022 році обсяги реалізованої продукції знизилися на 23,4% у порівнянні з попереднім роком, що прямо вплинуло на формування валового прибутку суб'єктів господарювання [5].

Водночас, відповідно до звіту Національного банку України за II півріччя 2023 року, частка прибуткових підприємств у загальній структурі зареєстрованих суб'єктів господарювання зменшилася з 72,8% у 2021 році до 59,3% у 2023 році. Це свідчить про посилення нестабільності та зростання фінансових ризиків, що зумовлює необхідність системного моніторингу прибутковості в режимі реального часу [7].

Значущим є також вплив релокації бізнесу: за даними Мінекономіки України, станом на початок 2024 року переміщено понад 850 підприємств, з яких лише 30% повністю відновили операційну діяльність. Це безпосередньо впливає на динаміку прибутковості та ускладнює процеси довгострокового планування [8].

Згідно з даними Державної служби статистики України, частка прибуткових підприємств у загальній структурі господарюючих суб'єктів зменшилась з 72,8% у 2021 році до 59,3% у 2023 році, що свідчить про посилення фінансових викликів внаслідок війни. Така динаміка демонструє необхідність впровадження нових механізмів моніторингу прибутку та більш гнучкого планування (Табл. 1).

Водночас обсяг реалізованої промислової продукції у 2023 році досяг 3776,7 млрд. грн, що перевищує показник 2022 року (2939,7 млрд. грн) та навіть до пандемічний рівень 2021 року (3041,1 млрд. грн), що можна інтерпретувати як ознаку адаптації частини підприємств до нових умов господарювання.

Таблиця 1. Динаміка прибутковості підприємств України за 2021–2023 рр.

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Частка прибуткових підприємств, %	72,8	63,4	59,3
Сума прибутку прибуткових підприємств, млрд грн	1021,3	756,5	823,1
Сума збитку збиткових підприємств, млрд грн	-400,6	-679,4	-596,2
Обсяг реалізованої промислової продукції, млрд грн	3041,1	2939,7	3776,7

Джерело: сформовано автором на основі [5].

На тлі цих викликів системний підхід до моніторингу та планування прибутку має базуватись на інтеграції статистичних даних, сценарного моделювання, а також регулярного коригування фінансових планів відповідно до змін макроекономічного середовища. В умовах підвищеної невизначеності ключовими індикаторами для оцінки прибутковості стають коефіцієнт рентабельності операційної діяльності, динаміка чистого прибутку, а також рівень маржинального доходу у різних секторах економіки.

Для ефективного контролю фінансового стану підприємствам доцільно використовувати сучасні цифрові інструменти, зокрема системи бізнес-аналітики (BI-системи), які дозволяють швидко аналізувати великий обсяг даних та приймати оперативні управлінські рішення.

Фінансове планування в умовах війни повинно враховувати високий рівень економічної нестабільності та бути максимально адаптивним. До основних принципів антикризового планування прибутку можна віднести:

— Сценарний підхід — розробка кількох можливих варіантів розвитку ситуації, оптимістичного, реалістичного та песимістичного.

— Збереження ліквідності — контроль за грошовими потоками для забезпечення фінансової стійкості підприємства.

— Диверсифікація бізнесу — розширення ринку збуту, розгляд нових сфер діяльності.

— Оптимізація витрат — впровадження заходів зі скорочення адміністративних витрат, підвищення ефективності бізнес-процесів та автоматизації операцій.

Основним інструментом планування прибутку залишається бюджетування, що дозволяє підприємствам чітко розподіляти ресурси та контролювати їхнє використання відповідно до актуальних економічних умов.

Для підтримки фінансової стабільності підприємствам необхідно розробляти антикризові стратегії, серед яких найбільш ефективними є:

1. Залучення державної підтримки та грантових програм — отримання субсидій, кредитів із пільговими умовами, фінансування від міжнародних донорів.

2. Пошук альтернативних ринків збуту — розвиток експортних напрямів, співпраця з іноземними партнерами, освоєння нових географічних сегментів.

3. Інвестування у технологічні рішення — автоматизація виробничих процесів, використання цифрових технологій, впровадження інноваційних методів управління.

4. Гнучке ціноутворення — адаптація цінової політики відповідно до змін попиту, валютних ризиків та рівня конкуренції.

Окрім цього, важливим напрямом є цифрова трансформація бізнесу, яка дозволяє оптимізувати процеси, підвищити продуктивність та скоротити операційні витрати.

У процесі фінансового планування підприємницької діяльності можливе використання різноманітних методів залежно від обсягу та повноти наявної інформаційної бази, яка у більшості випадків є обмеженою. З огляду на це, а також задля формування ефективної стратегії розвитку виробництва, доцільним є впровадження системного моніторингу показників прибутковості (зокрема, рентабельності) щодо окремих видів продукції та товарних груп на основі даних попередніх періодів. Крім того, доцільно здійснювати моніторинг ключових чинників, що впливають на зростання фінансових результатів підприємств. Серед таких чинників варто виділити: обсяги реалізації продукції, обсяги виробництва, зменшення витрат, підвищення якості продукції, зростання цін тощо. Перелік таких показників може варіювати відповідно до особливостей фінансової політики підприємства та обсягу доступної інформації.

Основною метою моніторингу є побудова рейтингової оцінки продукції за ступенем її впливу на формування фінансових результатів, що є підґрунтям для подальшого планування виробничих програм. Формування таких рейтингів на основі статистичних даних за попередні роки дозволяє виявити тенденції розвитку виробництва та обміну, а також забезпечити поглиблення інформаційної бази для ефективного фінансового прогнозування.

Ранжування товарів або товарних груп доцільно здійснювати на основі співвідношення фактичної рентабельності та обсягів реалізації, що дозволяє обґрунтувати прийняття рішень стосовно доцільності випуску конкретного виду продукції. Оцінка здійснюється відносно максимальних і мінімальних значень зазначених показників, що були зафіксовані у минулих періодах. Розрахунок рейтингової оцінки здійснюється за формулою:

$$R_{ij} = \frac{x_{ij}}{x_{\max j} - x_{\min j}} + \frac{y_{ij}}{y_{\max j} - y_{\min j}} \quad (1),$$

де R_{ij} — рейтингова оцінка i -го товару, що входить до j -ї товарної групи, або в цілому до загального переліку;

x_{ij} — значення показника рентабельності i -го товару, j -ї товарної групи або в цілому;

y_{ij} — значення показника реалізації продукції i -го товару, j -ї товарної групи або в цілому;

$x_{\max j}; y_{\max j}$ — максимальні значення показників j -ї товарної групи або в цілому;

$x_{\min j}; y_{\min j}$ — мінімальні значення показників j -ї

товарної групи або в цілому.

Для того, щоб забезпечити порівнюваність рейтингів між різними товарами, запропоновано використання середнього арифметичного значення, що розраховується за формулою:

$$R_{cp.j} = \frac{\sum_{i=1}^n R_{ij}}{n} \quad (2),$$

де $R_{cp.j}$ — середнє арифметичне рейтингів j -ї групи, або в цілому;

n — перелік номенклатури товарів, за якими проводиться розрахунок.

Подібний аналіз дозволяє визначити внесок кожного товару у формування прибутку підприємства за попередні роки, що дає змогу здійснювати фінансове планування з урахуванням об'єктивних показників ефективності.

Наступним етапом планування є оцінювання рейтингів цілих груп продукції, які є спеціалізацією окремих виробничих підрозділів. Для цього застосовується формула:

$$I = \frac{\sum_{j=1}^m R_{cp.j}}{m} \quad (3),$$

де I — середнє арифметичне рейтингів за групами товарів;

m — кількість груп товарів, за якими проводиться розрахунок.

Запропонований підхід доцільно реалізовувати, спираючись на статистичну та фінансову звітність підприємств, що дозволяє здійснювати зіставлення позицій як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. У разі використання прогнозних даних замість фактичних — методика може бути застосована для перспективного планування. Моніторинг динаміки рейтингових оцінок протягом кількох звітних періодів надає змогу приймати стратегічно виважені управлінські рішення, спрямовані на оптимізацію виробництва, підвищення ефективності витрат, коригування обсягів випуску продукції або її заміну новими видами товарів.

Для підтримки фінансової стабільності підприємствам необхідно розробляти антикризові стратегії, серед яких найбільш ефективними є:

1. Залучення державної підтримки та грантових програм — отримання субсидій, кредитів із пільговими умовами, фінансування від міжнародних донорів.

2. Пошук альтернативних ринків збуту — розвиток експортних напрямів, співпраця з іноземними партнерами, освоєння нових географічних сегментів.

3. Інвестування у технологічні рішення — автоматизація виробничих процесів, використання цифрових технологій, впровадження інноваційних методів управління.

4. Гнучке ціноутворення — адаптація цінової політики відповідно до змін попиту, валютних ризиків та рівня конкуренції.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У воєнних умовах підприємницька діяльність стикається з численними викликами, які суттєво впливають на прибутковість, фінансову стійкість та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання. Традиційні підходи до планування прибутку потребують перегляду та адаптації до нових економічних реалій. Системний підхід до моніторингу прибутку, що охоплює аналіз фінансових показників, оцінку ризиків, сценарне прогнозування та планування стабілізаційних заходів, дозволяє підвищити ефективність фінансового управління в умовах підвищеної невизначеності.

Запропоновано методику рейтингової оцінки прибутковості продукції, яка ґрунтується на зіставленні рівня рентабельності та обсягів реалізації. Це дозволяє здійснювати обґрунтоване планування виробничих програм, виявляти точки зростання та оптимізувати продуктову лінійку.

Застосування сучасних цифрових інструментів, зокрема систем бізнес-аналітики, є важливим елементом в процесі оперативного моніторингу та прийняття стратегічних рішень, спрямованих на підвищення ефективності підприємства.

Для підтримки фінансової стійкості в умовах війни необхідним є впровадження антикризових стратегій, що включають: залучення державної підтримки, розширення ринків збуту, інвестування в технологічні інновації та гнучке ціноутворення.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на удосконалення моделей адаптивного фінансового планування, розвиток інтегрованих систем моніторингу та оцінки прибутковості з урахуванням специфіки окремих галузей та регіонів України.

Література:

1. Бугайчук В. В. Формування стратегії розвитку підприємства в умовах війни. Економічний простір. 2023. № 179. С. 25—32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-81>.
2. Марченко В. В. Основи підприємницької діяльності: підручник. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 432 с. URL: <https://www.tkfk.te.ua/wp-content/uploads/2024/02/pdf>.
3. Павлюк І. О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. № 79. С. 132—136. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-278-1-16>.
4. Сташків Р. І., Петрук О. В. Моніторинг, діагностика та контроль у системі контролінгу діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. Економіка та держава. 2023. № 2. С. 41—44. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/economy/index>.
5. Державна служба статистики України. Отримано з URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Програма розвитку ООН. Оцінка впливу війни на мікро-, малі та середні підприємства в Україні. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications> (дата звернення: 01.04.2025).

7. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність, грудень 2023 року. Київ: НБУ, 2023. 56 с. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 01.04.2025).

8. Міністерство економіки України. Дані щодо релокації підприємств, 2024. URL: <https://www.me.gov.ua> (дата звернення: 01.04.2025).

References:

1. Buhajchuk, V.V. (2023), "Formation of the strategy for the development of the enterprise in the conditions of war", *Ekonomichnyj prostir*, vol. 179, pp. 25—32. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-81>.
 2. Marchenko, V.V. (2021), *Osnovy pidpriemnyts'koi diial'nosti [Fundamentals of entrepreneurship]*, Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine, available at: <https://www.tkfk.te.ua/wp-content/uploads/2024/02/pdf> (Accessed 01.04.2025).
 3. Pavliuk, I.O. (2022), "Enterprise profit management in today's conditions", *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 79, pp. 132—136. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-278-1-16>.
 4. Stashkiv, R.I. and Petruk, O.V. (2023), "Monitoring, diagnostics and control in the controlling system of business entities", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 2, pp. 41—44, available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/economy/index> (Accessed 01.04.2025).
 5. State Statistics Service of Ukraine (2025), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 01.04.2025).
 6. UNDP (2025), "Assessment of the impact of the war on micro, small and medium-sized enterprises in Ukraine", available at: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications> (Accessed 01.04.2025).
 7. National Bank of Ukraine (2023), "Financial stability report, December 2023", available at: <https://bank.gov.ua> (Accessed 01.04.2025).
 8. Ministry of Economy of Ukraine (2024), "Data on the relocation of enterprises", available at: <https://www.me.gov.ua> (Accessed 01.04.2025).
- Стаття надійшла до редакції 08.04.2025 р.*

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663